

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Серія «Наука»
Заснована у 1995 році

ФАРМАЦІЯ ХХІ СТОЛІТТЯ: ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

МАТЕРІАЛИ

VIII Національного з'їзду фармацевтів України

(Харків, 13-16 вересня 2016 року)

У двох томах

Том 1

Харків
НФаУ
2016

Редакційна колегія:

академік НАН України В. П. Черних (голова), проф. А. А. Котвіцька, доц. Т. В. Крутських, проф. Г. В. Зайченко, проф. І. І. Баранова, проф. О. Г. Башура, проф. А. І. Березнякова, проф. Л. І. Вишневська, проф. С. В. Гарна, проф. В. А. Георгіянц, проф. Є. В. Гладух, проф. Т. М. Гонтова, проф. І. С. Гриценко, проф. С. М. Дроговоз, проф. А. Л. Загайко, проф. І. А. Зупанець, проф. К. А. Іванова, проф. В. І. Кабачний, проф. В. С. Кисличенко, проф. І. В. Кіреєв, проф. В. М. Ковальов, проф. Н. М. Кононенко, проф. Є. Я. Левітін, проф. В. В. Малий, проф. Л. М. Малоштан, проф. О. І. Набока, проф. А. С. Немченко, проф. Ю. М. Пенкін, проф. О. Ф. Пімінов, проф. Н. П. Половко, проф. Н. В. Попова, проф. О. В. Посилкіна, проф. О. А. Рубан, проф. Р. В. Сагайдак-Нікітюк, проф. А. Г. Сербін, проф. Л. С. Стрельников, проф. С. Г. Таран, проф. В. М. Толочко, проф. Н. І. Філімонова, проф. Л. А. Шемчук, проф. С. Ю. Штриголь, проф. Л. І. Шульга, проф. Л. В. Яковлева, проф. Т. Г. Ярних, доц. О. М. Кошовий, доц. І. В. Кубарева, доц. В. О. Лебединець, доц. Т. С. Прокопенко, доц. Є. І. Світлична, доц. Н. М. Філяніна

Укладачі:

С. Ю. Данильченко, Н. А. Третьякова, І. О. Сурікова, А. В. Мигаль

Фармація XXI століття : тенденції та перспективи: матеріали VIII Нац. з'їзду фармацевтів України (Харків, 13–16 вересня 2016 р.): у 2 т. Т. 1 / М-во охорони здоров'я України, Нац. фармац. ун-т; ред. кол.: В. П. Черних (голова) та ін.; уклад.: С. Ю. Данильченко та ін. – Харків: НФаУ, 2016. – 458 с. – (Серія «Наука»).

ISBN 978–966–615–489–0

У виданні представлено стан та актуальні питання розвитку наукових напрямків у галузі фармації, а саме: конструювання, синтез і модифікація біологічно активних сполук та створення на їх основі лікарських субстанцій; сучасні підходи до створення нових лікарських та косметичних засобів, дієтичних добавок природного походження; сучасний фармацевтичний аналіз та стандартизація ліків; актуальні проблеми сучасної технології ліків, екстемпоральної рецептури, пакування та маркування лікарських препаратів; сучасні аспекти розробки та промислового виробництва фармацевтичних препаратів; біотехнології та нанотехнології у фармації; клінічна фармація: від експериментальної розробки лікарських засобів до стандартизації фармацевтичної допомоги; соціальна фармація: стан, проблеми та перспективи; фармацевтична освіта в Україні.

Для широкого кола наукових та практичних працівників фармації і медицини.

Матеріали подано мовою оригіналу в авторській редакції.

За достовірність матеріалів відповідальність несуть автори.

УДК 615.1

ПОРІВНЯЛЬНЕ ВИВЧЕННЯ ФЛАВОНІДНОГО СКЛАДУ ШЛУНКОВИХ ЗБОРІВ РІЗНИХ ВИРОБНИКІВ УКРАЇНИ

Федосов А. І., Новосел О. М., Кисличенко В. С.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

На теперішній час частка лікарських засоби рослинного походження, які застосовуються в практичній медицині для лікування різних захворювань, становить більше 40%. Одним із шляхів збільшення фітозасобів є розширення асортименту багатокомпонентних рослинних композицій – зборів. Вони є найбільш популярними, доступними для усіх верств населення та містять комплекс біологічно активних речовин з різнобічною направленістю фармакологічної дії. В останні роки спостерігається збільшення гастроентерологічних захворювань. Тому актуальним є розширення досліджень щодо створення нових ефективних фітозборів для лікування шлунково-кишкових захворювань.

Метою нашої роботи було вивчення якісного флавоноїдного складу «Шлункового збору №3» виробництва ПрАТ «Лік трави», м. Житомир та «Шлункового збору» виробництва ВАТ «Лубнифарм», м. Лубни.

Для вивчення флавоноїдів використовували 10% водну витяжку зі зборів, що вивчалися. Для виявлення даної групи сполук проводили якісні реакції. 5 мл водної витяжки упарювали до сухого залишку на водяній бані, який розчиняли в 4 мл 96% етанолу.

1. До 2 мл одержаної витяжки додавали 4 мл 2% спиртового розчину алюмінію хлориду, у результаті чого з'являлося жовто-зелене забарвлення.

2. До 2 мл одержаної витяжки додавали 5-7 крапель кислоти хлористоводневої концентрованої та 10-15 мг магнію металевого, в результаті чого протягом 2-3 хв з'являлося рожеве забарвлення. За результатами проведених якісних реакцій можна зробити висновок про наявність речовин флавоноїдної природи.

Дослідження флавоноїдного складу проводили методом двомірної паперової хроматографії у системах розчинників н-бутанол- оцтова кислота льодяна-вода (4:1:2) – I напрямом і 15% оцтова кислота – II напрямом, а також одномірної паперової хроматографії у системах розчинників н-бутанол-кислота оцтова льодяна-вода (4:1:2), 15% кислота оцтова та кислота мурашина-кислота оцтова-вода (4:1:3). Детективуння зон флавоноїдів проводили як за власною флуоресценцією речовин в УФ-світлі, так і після проявлення хроматограм хромогенними реактивами – парами аміаку, 5% спиртовим розчином алюмінію хлориду. Результати хроматографічного аналізу флавоноїдів у зборах, які вивчалися, свідчать, що у видимому світлі мали блідо-жовте забарвлення, в УФ-світлі – від жовтої, жовто-зеленої до коричневої флуоресценції, яка посилювалася після проявлення хромогенними реактивами. Методом двомірної паперової хроматографії у «Шлунковому зборі №3» було виявлено не менше 12 речовин флавоноїдної природи, у «Шлунковому зборі» – не менше 14.

При вивченні флавоноїдного складу зборів, які вивчалися, методом одномірної паперової хроматографії у порівнянні з достовірними зразками флавоноїдів у «Шлунковому зборі №3» були ідентифіковані лютеолін-7-глюкозид, рутин, ізокверцетин, астрагалін, ізорамнетин, кверцетин, кемпферол, апігенін, у «Шлунковому зборі» – лютеолін-7-глюкозид, рутин, ізокверцетин, космосїн, астрагалін, ізорамнетин, кверцетин, апігенін.

Результати проведених досліджень флавоноїдного складу «Шлункового збору №3» виробництва ПрАТ «Лік трави», м. Житомир та «Шлункового збору» виробництва ВАТ «Лубнифарм», м. Лубни будуть використані при розробці відповідних розділів методик контролю якості на дані фітозасоби.

Мимренко Т. В.	104
Михальченко Є. К.	7
Михайленко В. В.	268
Михайленко О. О.	118
Мілян І. І.	117
Міщенко Л. Т.	111
Міщенко М. В.	138
Мовсисян А. Р.	120
Мозуль В. І.	121, 145
Молочко М. В.	390
Монька Н.	38, 40
Мороз В. П.	49, 193
Москаленко В. Ю.	202
Моспанова О. В.	42, 236, 417, 423
Мусієнко К. С.	122
Мусянович Р.	38
Мухіна О. Ю.	717

Н

Наврот У.	38
Назаренко М. В.	25
Наконечна А.	40
Наконечная Я. С.	87
Нардид О. А.	354
Науменок Л. Г.	312, 313
Нгуен Тхи Хай Йен	142
Негода Т. С.	135
Нектегаєв І. О.	15
Нестеркіна М. В.	31
Нестеркіна М. В.	8
Нефедова Л. В.	326
Нектегаєв І. О.	56
Никитюк В. Г.	391, 393, 395, 397
Никитюк Л. В.	402, 404
Ніженковська І. В.	43, 123
Нікішина Л. Є.	203
Нікогосян Л. Р.	399
Німенко Г. Р.	197
Новикова О. Ю.	316
Новіков В.	38, 40
Новіков В. П.	147, 351, 364, 367
Новосел О. М.	84, 149
Носуленко І. С.	13, 29

О

Овсепян А. М.	344
Огурцов В. В.	57
Олійник О. В.	30
Олійник С. В.	268
Омельченко І. О.	269
Омирбаєва А. Е.	401
Онасенко Е. С.	314
Опрошанська Т. В.	70, 124, 131
Ордабаєва С. К.	189
Орловецкая Н. Ф.	270
Орынбекова А.	322
Останков М. В.	336
Останкова Л. В.	336
Остапенко А. О.	7
Осьмачко А. П.	125
Очкур О. В.	91

П

Пазюк Д.-М. В.	126
Пальчевська Т. А.	299
Панасенко О. І.	6, 17, 32, 51
Панасюк Е. А.	112
Панчак Л. Я.	69
Панченко С. В.	97, 98, 99, 127
Парнюк Н. В.	374
Парченко В. В.	20
Патіота Л. Е.	292
Пекліна Г. П.	362
Перехода Л. О.	50
Петкова І. Б.	287
Петріна Р. О.	147, 364
Петровська В. В.	371
Петровська Л. С.	271
Петухова І. Ю.	192
Пенкін Ю. М.	418
Пешкова О. С.	141
Пирог Т. П.	402, 403, 404
Пищик М. М.	11
Підпружников Ю. В.	204, 405
Підченко В. Т.	123